

KIKS

– støtte til kolleger

*Det er en svær verden at
være psykolog i. DP's region i
Ringkøbing Amt har gjort
det til en foreningsopgave at
støtte trængte kolleger.*

Overalt oplever psykologer den særlige udsathed og sårbarhed, der kan være forbundet med at udøve psykologfaget i praksis. Op gennem 1990'erne, hvor mediernes har været særligt optaget af incestdebatten og dramatiske forældreopgør om deres børn, har vi som faggruppe erfaret, hvordan blandt andet undersøgelsesarbejde og børnesagkyndige erklæringer kan tiltrække sig pressens kritiske bevågenhed – og det i en sådan grad, at den implicerede psykolog kan blive truet på sin arbejdsevne.

Også problematikker om nyansatte og uerfarne psykologer, der fagligt og måske personligt kan have vanskeligheder med deres professionelle rolle, kan udløse et behov for kollegial rådgivning. Det kan eksempelvis dreje sig om forholdet til overordnede, kol-

leger og samarbejdspartnere eller klienter. Men behovet for rådgivning kan naturligvis også opstå for erfarne psykologer efter længere tids ansættelse.

Disse erfaringer kan psykologer gøre hvor som helst. I Ringkøbing Amt førte de til en drøftelse i Dansk Psykolog Foreningsregion om mulige måder at yde kollegial støtte på for at håndtere sådanne situationer.

KIKS-gruppen blev til

I foråret 1997 rettede regionsstyrelsen i Ringkøbing Amt henvendelse til seks psykologer, som repræsenterede forskellige felter inden for det psykologiske arbejdsområde. Hensigten var, at der skulle etableres en rådgivningsgruppe.

Og allerede samme efterår kunne vi tage det afgørende skridt og nedsætte

► ► ► en gruppe af psykologer som rådgivere – mennesker med lyst og evne til at tilbyde psykologkolleger i amtet rådgivning i den type situationer, hvor arbejdsvevnen er truet.

Et helt grundlæggende krav i rådgivningen er anonymiteten – ikke alene i forhold til omgivelserne, men også internt i gruppen. Dette betyder, at kun én i KIKS-gruppen kender navnet på den psykolog, der henvender sig for at få rådgivning.

Rådgivningsgruppen yder råd og vejledning til psykologer i kritiske og pressede situationer, tvivlsituationer samt i egentlige krisesituationer i tilknytning til deres arbejde. Der er tale om en kollegial kontakt – ikke behandling eller supervision. Formålet er at undgå, at folk går i stå arbejdsmæssigt, og at forebygge, at arbejdsvevnen på længere sigt invalideres. Der kan også være tale om videreformidling til anden form for hjælp. Regionsstyrelsen var fra begyndelsen opmærksom på, at der kunne være en hårfin balance mellem at udøve rådgivning, behandling og supervision og at give tilbud om kollegial støtte.

Intentionen er samtidig at åbne for en udvidet form for foreningsliv end den gængse form for sammenkomst med fagligt og socialt indhold. Udfordringen er at stå hinanden bi, modvirke faglig og person-

lig fastlåsthed og i stedet bidrage til en fortsat kompetenceudvikling gennem kollegial støtte i krisesituationer – deraf rådgivningsgruppens navn KIKS!

Rådgivningen er ulønnet, men udgifter til kørsel og forplejning dækkes i forbindelse med de møder, KIKS-gruppen afholder. Regionsstyrelsen sørger for at afholde udgifter – eventuelt med anmodning om støtte fra Dansk Psykolog Forening, om det måtte være nødvendigt.

Mødevirksomhed

Rådgivningsgruppen blev ved etableringen udvalgt af regionsstyrelsen. Herefter forventedes det, at gruppen skulle være selvsupplerende. Det blev endvidere aftalt, at KIKS-projektet skulle evalueres efter et års forløb, dvs. på regions generalforsamling i januar 1999. Evalueringen mundede ud i, at regionen fortsætter rådgivningstilbuddet til psykologer i Ringkøbing Amt.

Gruppen blev i løbet af det første halve år indskrænket fra seks til fire rådgivere, da to fik arbejde udenamts. KIKS-gruppen besluttede i samråd med regionsstyrelsen at fortsætte uden at optage nye rådgivere og først på et senere tidspunkt vurdere, om der var behov for flere medlemmer i gruppen.

KIKS-gruppen valgte en koordinator, der dels kunne fungere som kontakttled

Regionsstyrelsen har udarbejdet en pjecesom er udsendt til psykologer i Ringkøbing Amt. Pjecen indeholder oplysninger om KIKS-projektets formål og besked om, hvilke rådgivere man kan henvende sig til.

KIKS-gruppen består i dag af:
Jonas Gustavsen, Laila Birckjær Lauritsen,
Arne Skovgaard Juhl og Jytte Mielcke.

Funktion og etik

KIKS-gruppen har nu eksisteret i to år. Der har været fire henvendelser med forløb af forskellig varighed strækkende sig fra én til ti samtaler over kortere og længere tid med de længste forløb på seks-otte måneder. Rådgivningen er forløbet i form af direkte samtaler, telefonsamtaler og breve.

Problemstillingerne har hovedsagelig drejet sig om psykologers og lederes og andre faggruppers forskellige forventninger til psykologfunktionen i organisationen. Ofte har det drejet sig om nye arbejdsområder, hvor organisationen endnu er uvant med psykologkulturen og psykologen selv har et begrænset erfaringsområde og derfor også er ekstra sårbar, når det gælder udvikling af den faglige og personlige kompetence. Indsatsen er her med til at kaste lys over vores faglige kultur og tage den alvorligt.

Det handler i rådgivningsforløbene ikke om at "legitimere fejlene", men snarere "at lære at reflektere over og være selvkritisk i forhold til egen situation". Dette forudsætter tillidsfulde situationer og relationer, hvor den kriseramte eller pressede psykolog kan åbne for egne oplevelser af modgang og fejltagelser og lære af disse ofte smertefulde erkendelser og tage dem med sig og få dem omsat og integreret som vigtige

og konstruktive erfaringer.

Rådgivningen handler om støtte til, hvordan man bliver "en god psykolog". En god psykolog er først og fremmest et ordentligt menneske, der er ydmyg over for klienter og kolleger. Dette kræver en udstrakt evne til selvrefleksion. Hertil kommer anerkendt teori og kvalificeret metode. Nøjes vi med "at vise, hvad vi kan" og "sole os i vore succeser", bliver vi afstumpede mennesker og lidet kompetente psykologer.

Med Grundtvigs ord: "Menneske først, og kristen så" – oversat til: menneske først, og siden hen psykolog – udvikler vi den psykologiske faglighed og kultur ved konstant at "stoppe op" og reflektere over egen etik og funktion.

Et modenhedstræk

DP's region i Ringkøbing Amt har over en årrække løbende udviklet sig med et bredt udbud af forskellige aktiviteter og et højt deltagerniveau. Der skulle gå nogle år, før regionen fik status af en moden organisation, der ikke primært interesserer sig for ekspansion og faglig konkurrence. Medlemmerne har i dag en klar bevidsthed om først og fremmest at være kolleger.

Det er således et modenhedstræk, at en forening er i stand til at "stoppe op" og se tilbage, om alle er med, og give plads til et foreningsliv, hvor man ikke

blot kender hinanden, men også involverer sig i, hvordan det går med de andre kolleger.

KIKS-gruppens rådgivningsaktivitet og mødevirksomhed medfører også løbende drøftelser og tematiseringer af væsentlige og mere generelle problemstillinger, såsom: Hvad er hjælp og støtte? Hvad er indblanding og kollegialitet? Hvor går grænsen for etiske hensyn i forhold til klienter og kolleger?

Disse og andre lignende temaer vil ikke blive begrænset til en drøftelse i KIKS-gruppen, men indgå i og være en del af den tilbagemelding og inspiration, gruppen også vil kunne bidrage med i dialogen på fremtidige møder med regionsstyrelsen og psykologmedlemmerne i Ringkøbing Amt.

Vores positive erfaringer gør det naturligt at glæde sig over at være medlemmer af en forening, der på én gang og i så høj grad prioriterer den menneskelige side – både når det gælder det psykologiske praksisområde og det kollegiale fællesskab.

*Jytte Mielcke er cand.psych.
og koordinator i
KIKS-gruppen*

til regionsstyrelsen, dels sørge for at koordinere rådgivningstilbuddet i forhold til psykologkolleger og internt i gruppen.

Det første halvandet år mødtes gruppemedlemmerne én aften i kvartalet på skift hos hinanden. Formålet med møderne var dobbelt: Dels skulle vi lære hinanden bedre at kende, så vi bedst muligt kunne udnytte de eksisterende kompetencer og forskelligheder hos rådgiverne. Dels skulle vi yde hinanden kvalificeret supervision i de rådgivningssituationer og -forløb, hvor der kunne være behov for det. Siden da er grundlaget for rådgivningstilbuddet blevet udviklet, og nu mødes vi én gang hvert halve år.